

NVE
Konsesjonsavdelinga
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo
nve@nve.no

Bergen 02.03.2018

NJFF-Hordaland
Nesttunbrekka 95
5221 Nesttun
hordaland@njff.no

Søknad om midlertidig endring av manøvreringsreglement i Bjoreio tilknyttet Eidfjord Nord utbyggingen, Eidfjord kommune i Hordaland – høringsuttalelse fra NJFF-Hordaland. NVEs ref. 200700243-28 .

Norges Jeger- og Fiskerforbund - Hordaland (NJFF Hordaland) representerer 7000 jegere og sportsfiskere i Hordaland, og 27 tilknyttede lokallag inkludert Eidfjord Jakt- og Fiskelag i Eidfjord kommune.

Norges Jeger- og Fiskerforbund - Hordaland ønsker å komme med følgende uttalelse til søknad av 21.12.2017 fra Statkraft Energi AS om tillatelse til midlertidig endring av manøvreringsreglement for Bjoreio, tilknyttet Eidfjord Nord utbyggingen.

Bakgrunn

I høringsbrevet fra NVE står det følgende:

«NVE har den 02.08.2017 fattet vedtak om åpning av revisjon av konsesjonsvilkårene for Eidfjord Nord utbyggingen. NVE har bedt Statkraft utarbeide et utkast til revisjonsdokument innen 01.09.2018. Eidfjordvassdraget er prioritert i NVE-rapport 49/2013 om vannkraftkonsesjoner som kan revideres, og i godkjent vannforvaltningsplan for Hordaland. På et generelt grunnlag vil fortsatt utprøving av ulike minstevannføringslipp sammen med vitenskapelige undersøkelser, kunne gi relevant bakgrunnskunnskap til revisjon av konsesjonsvilkårene for Eidfjord Nord utbyggingen».

Åpningen av revisjon for Eidfjord nord skjer blant annet som følge av et krav fra FNF-Hordaland. NJFF-Hordaland sitter i styret i FNF-Hordaland, og står absolutt bak kravet om

revisjon, og er fornøyd med at NVE i 2017 åpnet revisjonssak her. NJFF-Hordaland støtter også NVEs syn på at det kan være fornuftig å prøve andre midlertidige minstevannføringer i vassdraget før det fastsettes nytt, endelig manøvreringsreglement i forbindelse med revisjonen.

NJFF-Hordaland mener imidlertid at forslaget fra Statkraft på nytt midlertidig manøvreringsreglement vil gi relativt lite ny kunnskap i forhold til fastsettelsen av det endelige manøvreringsreglementet etter revisjonen.

I perioden 2004 – 2017 har Uni Miljø (Pulg et al. 2018) på oppdrag av Statkraft undersøkt gytegroper av laks og sjøaure i Bjoreio under ulike prøvereglement:

2007 – 2011: 1. juni – 15. sept 12 m³/s, 15. des – 31. mars 0,5 m³/s fra Sysendammen

2011 – 2013: 1. juni – 15. sept 11,5 m³/s, 1. des – 13. apr 0,4 m³/s (fra Sysendammen)

2013 – 2018: 1. juni – 15. sept 11 m³/s, 15. nov – 13. april 0,7 m³/s fra Sysendammen.

Konklusjonen i dette langtidsstudiet fra Uni Miljø er at dødeligheten på rogn avtar i takt med økt vannslipp og med økende lengde på periode med vannslipp (utover sommerperioden 1. juni – 15. sept).

Men selv i gjeldende midlertidige manøvreringsreglement slippes det ikke vann i periodene fra 15. september til 15. november, og fra 13. april til 1. juni. Dette er en åpenbar svakhet, da det kan forekomme for fisk skadelig lave vannføringer også i disse periodene. Dette imøtekommer Statkraft delvis i sin søknad der selskapet foreslår følgende tillegg:

«I perioden 15.09 – 15.11 skal det slippes vann til Bjoreio for å opprettholde en vannføring ved Høl på 1,5 m³/s».

Dette er positivt, og NJFF-Hordaland støtter denne endringen.

Imidlertid foreslås det fortsatt intet vannslipp i perioden 14. april – 1. juni. Her mener NJFF-Hordaland at Statkraft må pålegges å holde en minstevannføring målt ved Høl tilsvarende som for høstperioden, på 1,5 m³/s. I kalde år vil den naturlige tilrenningen kunne være svært lav i denne perioden, særlig tidlig i perioden. I år med normal avrenning om våren vil en slik endring kreve svært lite vannslipp og gi tilnærmet ingen tapt produksjon. Men i år der våren er kald og tørr vil dette kunne være av kritisk verdi for rogn, yngel og eventuell utgytt laks og sjøaure som befinner seg i Bjoreio.

NJFF-Hordaland ser at Statkraft anslår en økt produksjon i Sima kraftverk på 12 GWh som følge av foreslåtte endringer. Dette skyldes at selskapet i praksis vil slippe mindre vann i perioden 1. juni – 15. september. For å opprettholde dagens krav overtar Statkraft i snitt 1,5 m³/s fra Sysendammen for å opprettholde det absolutte kravet om en vannføring i Vøringsfossen på 11 m³/s. Statkraft vil derfor endre målekravet til en middelvannføring på 11 m³/s gjennom døgnet, i stedet for en absolutt minstevannføring.

NJFF-Hordaland er kritisk til en slik endring. I den viktige oppvandringssesongen for laks og sjøaure til Eidfjordvassdraget i perioden fra tidlig i juni til midten av september vil dette gi i gjennomsnitt 1,5 m³/s lavere vannføring. I tørre perioder vil også det tilgjengelige arealet for oppvekst av yngel bli redusert i hele vassdraget, noe som kan gi lavere naturlig produksjon av lakse- og sjøauresmolt både i Bjoreio og Eio. Redusert vannføring vil også gi dårligere forhold for utøvelse av sportsfiske. NJFF-Hordaland ønsker derfor at dagens absolutte krav om en minstevannføring i Vøringsfossen på 11 m³/s i perioden 1. juni – 15. september opprettholdes.

Forslag til nytt prøvereglement fra NJFF-Hordaland

NJFF-Hordaland er positiv til at det fastsettes og prøves ut et nytt midlertidig manøvreringsreglement fram til det fastsettes et endelig reglement etter revisjonen.

NJFF-Hordaland mener likevel at det ved revisjon av eldre reguleringer som Eidfjord Nord bør vedtas bedre miljøforhold, og økt vannføring, og ikke mindre slik Statkraft foreslår i sin søknad. NJFF-Hordaland mener derfor at et noe økt vannslipp bør testes ut, og foreslår følgende midlertidige manøvreringsreglement:

- I perioden 15.11 - 14.04 skal det slippes en vannføring på 0,7 m³/s målt i Sysen.
- I perioden 15.04 – 31.05 skal det slippes vann til Bjoreio for å opprettholde en vannføring ved Høl på 1,5 m³/s.
- I perioden 01.06 - 15.09 skal det slippes vann til Bjoreio for å opprettholde en vannføring Vøringsfossen på 11,0 m³/s.
- I perioden 15.09 – 15.11 skal det slippes vann til Bjoreio for å opprettholde en vannføring ved Høl på 1,5 m³/s.
- Tapping av minstevassføring skal gjøres fra steder der vanntemperaturen i størst mulig grad tilsvarer normal vanntemperatur for årstida.

Med hilsen

NJFF-Hordaland

Bjarte Erstad
Leder

Alv Arne Lyse (sign.)
Fylkessekretær NJFF- Hordaland

Kopi:

Fylkesmannen i Hordaland
Eidfjord Jakt- og Fiskelag
Eidfjord kommune

Kilder: Pulgh et al. 2018. LFI-rapport nr. 296. Tiltakshåndbok for bedre fysisk vannmiljø.
God praksis ved miljøforbedrende tiltak i elver og bekker.